

Mörkbårdad klarvingesvävfluga

NE

NA

LC

DD

NT

VU

EN

CR

RE

Nationellt utdöd (RE)

Klass: Insecta (egentliga insekter), **Ordning:** Diptera (tvåvingar), **Familj:** Bombyliidae (svävflugor), **Släkte:** *Villa*, **Art:** *Villa fasciata* - mörkbårdad klarvingesvävfluga (Meigen, 1804) **Synonymer:** *Villa fasciata fasciata* (Meigen, 1804), *Villa venusta* (Meigen, 1826), *Villa circumdata*

Kännetecken

Mörkbårdad klarvingesvävfluga är en stor robust fluga med platt parallellsidig bakkropp, tvärt avskuren. Kroppslängden är 9-12 mm. Huvudet är runt. Mellankroppen är svart med gul behåring och bakkroppen är likaledes svart med gula tvärband. Arten har ett tydligt mörkbrunt band längs vingarnas framkant. Bandet når över den lilla tvärribban.

Utbredning och status

Arten har en vid utbredning i Europa, Nordafrika och Asien. Arten är känd från de Nordiska länderna och England. I Sverige är den endast insamlad från ett fåtal skånska lokaler. Senaste kända fynd är från 1967 varför arten kan anses vara utdöd i Sverige. I Norge finns däremot tre yngre malaisefällefynd från 1984 och 1998 (Falck 2009 s122). Systematiken kring arten är ganska nyligen utredd (se Lyneborg 1967) och äldre utbredningsuppgifter är därför inte pålitliga.

Ekologi

Arten torde vara bunden till sandlokaler och är gynnad av värme och sol. De skånska lokalerna är alla, utom en, sandiga kustmiljöer. I England är arten påträffad på öppna sandfläckar i torr ljunghed. Honorna hos klarvingesvävflugorna liksom många andra svävflugor har en speciell kammare i bakkroppsspetsen där de samlar jord som fastnar på äggens klibbiga yta. Honan svävar över ägglägningslokalen och sprättar iväg äggen ett och ett. Larven som kläcks är först väldigt rörlig och uppsöker värdjuret som för denna art oftast är nattflypupp. I värdjuret genomgår larven en förvandling till en mer "normal" fluglarv.

Hot

Sandmiljöerna längs våra havsstränder har minskat kraftigt och förändrats genom igenväxning och strandnära bebyggelse. Kvarvarande sandstränder är ofta utsatta för högt besöksstryck och tramp.

Åtgärder

Arten borde eftersökas på tidigare lokaler. Restaurering av områden med sanddyner och sandhedar måste öka. Delar av stränder med känsliga arter bör ges besöksförbud (refuger) under känsliga perioder

Litteratur

Falck, M. 2009. The Norwegian species of *Villa* Lioy, 1864 (Diptera, Bombyloidea). *Norwegian Journal of Entomology* 56:120-130.

Lyneborg, L. 1967. A revised list of Danish Bombyliidae (Diptera), with subspecific division of *Villa circumdata* Meig. *Entomologiske Meddelelser* 34: 155-166

Stubbs, A.E. & Drake, M. 2001. *British soldierflies and their allies*. British Entomological and Natural History Society. Dorset.

Författare

Lars Hedström 1999. Roger Engelmark 2014.